POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný
pro
ČECHOSLOVANY AMERICKÉ,

podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického. Vychází každou středu
OMAHA, NEB.

VYDAVATEL A MAJITEL:
EDW. ROSEWATER.
REDAKTOR:
JAN ROSICKÝ.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou

$2.20 na rok, $1.10 na půl roku, a 55 centů na čtvrt roku.

☞ Zasílání DO EVROPY $3.00 ročně.
☞ Poštovné platí vydavatelstvo samo.

☞ Oznámky v „Pokroku Západu" čítají se levně České a národní spolky platí za ves oznámky poloviční ceny.

☞ DOPISY ze všech stran milerádi přijímáme, avšak nechceme uveřejňovati takové, které obsahují osobnosti toky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

☞ Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných. My bylo Jich dodání nám jisté, neb mandát se za peníze v jednoduchém listě zaslané ručí. Veškeré obdržené částky budeme v listě vždy následujícím kvitovati.

Nadpis úplně a peněžních zásilek buď:

„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 28. března, 1877

Povraždění vystěhovalců na pohorských lučinách.

V pátek dne 23. března vykonán ortel smrti na bývalém biskupu Mormonském J. D. Lee pro účastenství jeho v mnohonásobné vraždě, spáchané před více jak 20 roky na výpravě vystěhovalců do Kalifornie. Loni, při příležitosti přelíčení s Lee odbývaného, podali jsme zprávu o této děsné události při které přes 100 nevinných osob stalo se oběti fanatismu náboženského a nedávno oznámili jsme, že Lee odmrštěn byl se žádostí o změnu rozsudku u soudu apelačního. V poslední dny před popravou panovaly obavy, že příbuzní jeho učiní pokus, vysvoboditi jej z rukou strážníků, však pokus takový nebyl učiněn. Ve čtvrtek odvezl jej šerif na místo, kde onen děsný zločin spáchán byl což jest 20 mil vzdálenosti od Salt Lake City, a zde zastřelen byl na druhý den mezi 11 a 12 hod. dopoledne. Dle zákona v Utah mohl voliti spůsob smrti a zvolil zastřelení. Lee, vida že ortel nad ním vynešený bude též vykonán, an odvolání jeho k apelačnímu soudu bylo odmítnuto, složil poslední dny života svého úplné vyznání svého účastenství v oné hrozné události. Praví, že mnohonásobná ona vražda byla z přímého návodu Brighama Younga a provedena dle nařízení vysoko postavených osob v církvi. Ti kdož se zúčastnili, činili tak proto, jelikož věřili, že bude to dílo bohu (!) a církvi milé. Nařízení k tomu obdrželi od Col. Dowe a a Lieut. Col. Haight, ze Cedar City, Utah. Lee v tom čase nebyl žádným úředníkem v církvi, ani občanským ani vojenským. Haight oznámil mu, když se vystěhovalci blížili a nařídil, aby sehnal tlupu Indiánů, podnikl s nimi útok na výpravu, odehnal dobytek a nechal Indiány vystěhovalce pobíti. Pak měla se vešker á vina na Indiány uvrhnouti. Při prvním útoku na výpravu zabili Indiáné 7 a poranili 16 vystěhovalců. Tito se pak ohradili a připravovali na obranu. Mormoni a Indiáné vidouce že vystěhovalce bez velkých ztrát nepřemohou v jejich ohražení, usnesli se, že je zrádou ven vylákají. Major Higby řečnil a pravil, že všichni kdo mohou mluvit, budou zabiti. Přítomno bylo as 50 Mormonů a 400 až 500 Indiánů. K vystěhovalcům poslán jednatel a vlajkou míru a ujednáno, že složí zbraň, za to že však budou na živu ponecháni. Lee měl přijmouti od vystěhovalců zbraně a měl jeti s nemocnými, raněnými a dětmi napřed. Indiáné měli být v záloze a pobít ženy, které vozy následovaly; milice mormonská měla pobít muže a vozkové nemocné, raněné a děti. Vše bylo pak provedeno, jak umluveno. Sotva ujeli půl míle od místa, kde se vystěhovalci vzdali, vypadli Indiáné ze zálohy na ženy, což bylo znamením k útoku všestrannému. Přes 100 osob mužů, žen a dítek bylo povražděno. Pouze 17 kojenců, nemluvňat, bylo ponecháno na živu. Hrůzy tohoto vraždění jsou k nepopsání. Mormoni při této obavnosti zúčastněni byli zapřisáhnouti, že ji nevyzradí a Lee byl poslán k Brigham Youngovi, aby mu o všem zprávu podal. Young pravil: "Bratře Lee, ani kapka krve nevinné nebyla prolita. Vzýval jsem boha v modlitbě a on zjevil mi, že byl to dobrý skutek. Lid jednal dobře, ale poněkud kvapně. Mám přímé zjevení, boží, že skutek ten byl spravedlivý a v souhlasu s vůlí boží. Bůh jest s tebou i bratry ve všem co jste učinili. Ale bojím se zrády některých bratrů. Jdi k nim a řekni jim, že jsem s vámi; buďte mlčenliví jako hroby nikdy se nikomu o tom nezmiňujte a napiš mi psaní, v kterémž veškerou vinu uval na Indiány. Já pak to oznámím vládě Spoj. St. a udám, že bylo to pouze násilí Indiánů."

Dále praví Lee, že později, teprvé po mnoha letech, seznal, že byl pouze nástrojem svých představených; on pouze poslechl jejich nařízení a myslil že slouží bohu a že dostane se mu za to odměny v nebesích. Nyní ví celý dosah toho skutku, ví že jednal nepravě a že odměna, v nebesích jej za to neočekává. Stěžuje, že svědkové při soudu nemluvili pravdu; že sami byli vini jako on a sami pomáhali vystěhovalce k bití.

Lee byl tedy za účastenství své potrestán. Či stihne také trest jeho představené? Či uchopí též rámě spravedlnosti viníka hlavního, původce této děsné vraždy, Brighama Younga, a přisoudí mu zaslouženou odplatu? Či zahřmí mu do uší: "Nezabiješ!" a "Oko za oko, zub za zub?" Či půjde starý hříšník, zbrocený krví stanevinných, která hlasitě o pomstu volá do hrobu, potrestán? Po chybujeme. Byť i Lee odsouzen byl porotou sestávající z Mormonů, pochybujeme že vyzuli se z okovů náboženských, jimiž je Brigham Young spjal, tak, aby uznali jej vinným a aby připustili k tomu, aby "prorok" jejich pykal za činy své na šibenici. Uvažujíce hrůznou tuto událost, spáchanou pouze z náboženského fanatismu, připomínáme si mimo volně Mojžíše, soudce a krále židovské, kteří taktéž nechali od věřících vražditi tisíce a statisíce 'pohanů', předstírajíce, že bůh tak přikázal.

Jaká to podobnost? Či musí náboženství, které sice lásku hlásá, vésti k vraždění? Či musí každé náboženství obdržeti křest krvavý?

Zvláštní a podivné smrti.

"Memento mori!"

Rozjímáme-li o rozmanitých pojmech, jaké si o "blaženosti" mudrci a velikáni pravěku utvořili, shledáváme že nejmoudřejí soudili oni, kteří přímo vyznávali, že o štěstí člověka teprv konec jeho rozhodovati může. Proto pravil Solon ku Kroesovi: "Nikoho nelze před smrtí jeho nazvati šťastným". Proto opět a opět volal Plato na krále Dionysa: *"Respice finem."* (hleď na konec). Proto tvrdil Anaximander: "Ze všech, kteří za dosud šťastnými nazváni jsou, neznám ani jednoho, který jim byl." Proto pravil umírající Severus: "Co mi platno nyní, že jsem vším byl!" Proto řekl Varro: "Nevíš, čeho večer přinese!" a Amian: "Kolo štěstí může se ještě před slunce západem otočiti". Proto žasl Seneca nad velikým přírody zákonem, který všechněm lidem jedinou jen branou do světa vstoupiti dovoluje, kdežto k odchodu z něho tolik jich poskytuje. Nikde nevíme se to zejmějí, jako v historii velikánů, ano všech těch, kdož ve světě pozornost jiných k sobě obraceli, buď hrdinými skutky a vavřiny, buď moudrostí a mocí. Kdo by jen některé z těch rozmanitých tragických východů ze světa srovnal, s podivením přesvědčiti musí, jak málo "blaženosti" velikými a slavným mužům záviděti třeba, jak nesrovnává se začátek s koncem, jak klamné naděje jsou na tomto světě.

Abimelecha zabil mlýnský kámen se zdi shozený. Achilles skončil svůj život uštknutím hada. Herkules zešílil následkem otrávení šatu svého. Semiramis vlastním synem zavražděna byla. Sicarovi Jahel hřebík vrazil do skráně a tím jej usmrtil. Agathokles zemřel, poněvadž mu parátko na zuby otrávil. Saul ze zoufalství zhynul samovraždou. Drakona v divadle řepicemi ubili. Sardanapal shořel v residenci své, kterou sám zapálil. Kambyses vlastním mečem sešel. Xerxes osobní svou stráží zabit byl. Themistokles sám se otrávil. Pausanias v chrámu, do něhož se byl utekl, hladem zemřel. Alcibiades na útěku šípy probodán byl. Konon v žaláři unyl. Sokrates přinucen byl, aby jed vypil. Artaxerxes zemřel žalem nad svým synem. Dionysus Sikulský skonal v opilství. Filip Makedonský probodnut byl v okamžiku, kdy mezi bohy povyšován byl. Alexandr, příjmím Veliký, skonal jedem. Pyrrhus zabit byl cihlou, kterou žena jakás se střechy domu svého na ulici shodila. Scipio zemřel ve vyhnanství a Hanibal, nad neustálým pronásledováním rozlelený, sám jedu požil. Antiocha červi sežrali. Romula senátoři zavraždili. Tullus Hostilius udusil se při požáru paláce svého. Antonius životu svému sám učinil konec. Kleopatra nasadila si smiji na prsa a takto skonala. Pompejus byl úkladně zavražděn. Cæsar poslední smrtelnou ránu rukou přisvojence svého obdržel. Kato proklal se mečem svým. Cicero v nosítkách svých zavražděn a jazyk jeho Fulvia žhavými jehlami probodala. Seneca pustil si žilou—až z toho smrt měl. Tiber v peřinách udušen byl. Alexandr Severus uprostřed ležení svého v pravé poledne zavražděn byl spiklenci. Maximus ošklivou nemocí sešel. Maxentius utopil se, když se pod ním most sbořil. Jovinianus udusil se kouřem z uhlí. Valeus v chatrči, již Gotho vé zapálili, shořel. Valerian perskému králi Saporovi za podnožku sloužiti musel, až k smrti utýrán byl. Theodorius II. spadl s koně a zabil se. Zeno II. za živa byl pochován. Baziliošek hlady a zimou bídně sešel. Anastasius bleskem zabit byl. Theodorikus při tabuli pohledem na rybí hlavu, která jej na zavražděného Symmacha upomínala, pozbyl smyslů a zemřel. Mauritiuš s 5 syny svými na rozkaz Phokův odpraven byl, a Phokas z rozkazu mstitelo Heraklia v ohnivé peci skonal — podle jiných na kusy roštrhán byl. Jindřich, král vandalský, si zoufal. Ariovi vnitřnosti uhnily. Attila v noci svatební v náručí své nevěsty vypustil ducha. Justinianovi II. uřízat nos, čímž vykrvácel a Filipu Bardanesovi vyloupány oči, načež v strašných bolestech skonal. Bajazeth rozbil sobě hlavu o železné pruty klece, v níž jej Tamerlan zajatého choval, Karla Holého tělesní jeho lékař otrávil. Karel Tlustý, byv sesazen, nouzí a bídou skonal. Otto III. jedem napuštěnými rukavičkami se světa sprovozen byl. Císaře Filipa Švábského při hře v šachy probodli. Bedřich III. Habsburský přejedl se melóny a následkem toho zemřel. Karel I. anglický skonal na popravišti. Jindřich IV. v kočáře svém byl probodnut. Karel XII. švédský padl kulí za oběť své tvrdošijnosti atd. atd. A mnoho jiných tragických výsledků objevuje nám krvavá kniha dějin! Přece mívali Římané: *"ut vivis, ita ibis,* jak žiješ, tak sejdeš," a již Tacitus pokoušel se o to, ze spůsobu smrti několika římských císařů pravdivost příslovíí tohoto dovoditi. Tak prý uhlazený, galantní Oktavian skonal s něžnou poklonou své choti: "Livia, conjugii nostri memor vive et vale!" ("Livie, pamětliva svazku našeho, blaze žij!") Vespasian, jenž podle Suetona často prý říkával, císař že musí stoje očekávati smrt, zemřel se žertem na rtech, an na apotheosu svou naráženje pravil: "ut puto, Deus filo! (mně zdá se, že se teď bohem stávám!)" Přísný Galba volal vrahovi svému jako soudce: "Zab mne, myslíš-li, že to národu římskému prospěšno bude." Septimius Severus vyzýval kolemstojící, aby po ruce byli, kdyby měl ještě co nařiditi. Po poznání bažící Gœthe volá: "Světla víc!" a lord Byron, nadšený pěvec řeckých bojů za svobodu: "Zmužile ku předu!" Jak žil, tak sešel zejmena August III., kurfirst saský a král polský, jenž při tabuli mrtvicí raněn byl, a podobně též sabaritický jeho ministr, hr. Brühl. Když cítil, že se poslední hodina jeho blíží, dal nejlepšího uherského vína přinésti a připíjeje přátelům svým na zdraví, vypustil duši. Taktéž zemřel hrabě Lamberg, biskup Pasovský, následkem nemírného nebo nevčasného požívání zamilovaného jídla svého — zelí s jelítky a špekem.

(Z Česk. Jihu.)

DOPISY.

ROCKDALE, Tex., 12. března.

Vážená redakce P. Z.

Kobylky se u nás líhnou již po tři týdny a je jich již po zemi jako mraku. Počínáme již sázet kukuřici a na druhý týden chceme začít síť bavlnu. Máme nyní hojnost deště; každý týden prší.

S úctou K. Mottl.

WAHOO, 19. března 1877.

Upozorňuji všechny, kteří potřebují občanských listů, že zde bude zasedat okrskový soud dne 10. dubna.

S úctou Frank Novák

WILBER, Neb. 17. března.

Ctěný příteli!

Před kobylkama má snad každý náležitý "respekt", však vzdor všem strašákům budu přece sít více pšenice, než kdykoliv před tím, a tuším že většina mých sousedů učiní taktéž. Co já o kobylkách soudím, jest to lik:

Že se vylíhnou, jest jisté, ale ne všechny; jen v místech. Jestli vše zkazí, to jest arci těžko předpovídat, však já soudím že ne; že nějakých škod mohou učinit a v nejhorším pádu část úrody zkazit, tomu dám víry, že by však vše zničily to nevěřím ani neočekávám. Že jest mnoho vajíček zmařených, o tom jsem již přesvědčen a zmar ostatních bude nepochybně závislý od počasí.

Přijměte vřelý pozdrav.

Váš M. F. Bednář.

CRETE, Neb. 20. března.

Ctěná redakce Pokroku Západu.

Dne 18. t. m. uspořádána byla opět nedělní zábava u pana Kašpara blíže Pleasant Hill. Sešlo se několik českých rodin a všichni jsme se velmi dobře bavili. Večer dostavili se páni hudebníci a nastal tanec, kterýž trval až do rána bílého. Bylo všem velmi líto, že nebyl též vlastenec náš, pan Hugo Chotek, přítomen, neb u přítomnosti jeho byla by bývala zábava tato úplně zdokonalená. Doufáme však, že v příští zábavě nás přítomností svou opět potěší.

S úctou F. Škádlil.

PLEASANT HILL, 24. března.

Ctěná redakce!

Prosíme o laskavé uveřejnění těchto pár řádků. Bylo by dobře, kdyby pan H. Chotek — Emil ze Štegrů — aneb jakkoliv se pravým jmenem nazývá, — podíval se dříve do zrcadla, než píše kritiky o našich domácích zábavách. Možná kdyby byl nahlédnul do zrcadla v zábavě u pana P. a tam uzřel jistou část svého těla, aneb kdyby se viděl jak mu násilně a veřejně objímání děvčat při zábavách sluší, snad by jej přešla chuť, někoho ze společnosti vylučovat.

J. Nerud.
J. Kašpar.

CRETE, Saline Co., Neb., dne 20. března.

Mnoho vážená redakce "Pokr. Západu"! Račte v časopise vašem uveřejnit následující řádky, v kterýchž podávám velmi dobrý způsob hubení mladých kobylek. Kde je v poli mnoho vajíček nasazeno, nechť se pole dobře uvleče. Když se koníci hýbnouti zas počnou, tedy se pole těžkým válcem uválí, ale musí se válet do kola, neb tím shánějí se koníci do prostředka a když se válí prostředek, je od rozmačkaných koníků válec mokrý, jako by bahnem jel. Nejlépe jest míti válec ve dvou půlích. O výdatnosti tohoto spůsobu ničení hmyzu jsem se loni s dostatek přesvědčil a pak-li že se rolníci uchopí tohoto prostředku, jsem jist že větší část koníků zmaří a neškodnými učiní. Bylo by k přání, aby ostatní české listy toto také ihned otiskly, jelikož to mnohým může přispěti a jest již nejvyšší čas, aby si každý potřebný válec obstaral — dříve než koníci zlíhnuti budou.

Na zdar Ferd. Vondrejs.

BINGHAM CREEK, Knox Co., Neb., 19. března.

Ctěná redakce!

Již loni, když byla voliba o bondy pro dráhu, čekali jsme napnutě na výsledek. Mnozí z nás by jsme byli rádi viděli "železného koně" projížděti naší krajinou. Však tehdy se přání naše nesplnilo. Pouze malou většinou propadnul návrh, aby se dráze poskytla podpora v úpisech. Nyní naskytuje se nám znovu příležitost o záležitosti té hlasovati. Na nalehavou žádost a se svolením společnosti budeme opět hlasovati o bondy. To se rozumí, že mnozí pracují proti bondům a uvádějí rozličné námitky, při kterých někdy pravdy přísně nešetří. Však myslím že většina voličů se nedá svésti a nebudou násilně zavírati očí, aby neviděli prospěchy, jaké nám ze stavby dráhy vyplynou. Máme zde dobrý a úrodný kraj. Jediné co nám chybí jsou trhy, blízké, dobré trhy, odbyt na vše co vypěstujeme. Toho nedostane se nám jinak než dráhou. Nejen že bysme dráhou nabyli trhů, nýbrž mohli bysme pak očekávat, že všechen majetek nabyde větší ceny a že potáhne se sem množství nových osadníků. Kraj náš jest výborný. Co mnohé jiné části Nebrasky postrádají — lesa, máme my v hojnosti na blízku a ti, kdo pak budou chtít Nebrasku volit za svůj domov, jistě nepřehlédnou výhody, jaké kraj náš skýtá.

Proti bondům namítá se, že by tím daní přibylo. Ti, kteří se námitkou touto svésti nechají, zapomínají že kdežto až dosud tisíce akrů půdy ladem leží, mezi nimiž mnohé pozemky dosud Spoj. státům patřící (klejmy), z kterýchž se žádná daň neplatí, přírůstkem obyvatelů by vše bylo zaujmuto, všechen majetek by daní podlehal a že by daň z tratě a z pozemků nyní daní neobtížených obnášela více, než co bude obnášeti daň na umoření bondů. Taktéž zapomínají, že rozdíl v ceně plodin, které ročně vypěstujeme a které bysme pak dobře odprodali, obnášel by pak snad za jediný rok více, než co bondů dráha žádá.

Mnozí tvrdí, že sem dráhu i bez bondů dostaneme. Tvrzení toto jest drobet smělé. Dráha nemusí jít skrze Knox county, když společnost nebude chtít. Sousední Pierce Co. jistě ráda dráze podpory poskytne, aby se tím směrem stavěla. Jest to jediná příležitost, která by se Pierce Co. naskytnula, a tu nenechali by si uklouznouti, a když by jednou dráha skrze Pierce a Antelope Co's. do Elkhorn údolí vystavěna byla, museli by jsme dlouho čekati, než by jsme semeckřídlo očekávati mohli, a pak musili bysme teprvé dráze velkých výhod poskytnouti.

Volba bude se odbývati dne 12. dubna (ve čtrtek) a obnos úpisů od dráhy požadovaných jest $77,400. Doufejme, že co nedocílili jsme minule, zvede se tentokráte.

Minulý měsíc jsme mysleli, že jaro již tu. Někteří rolníci počali již síti. Však koncem měsíce nás opět navštívily chladna. Rozmrzlá zem opět ztuhla, čímž orání překaženo pro tu dobu. Přítomně není o kobylkách mnoho slyšet; my jich tu ani tak mnoho nasazeno nemáme, jako jiné osady v Nebrasce, však nesmíme se jich odříkat; majíť ony zvláštní čich a bystrý zrak a dovedou vypátrati, kde jest co na zub. Doufáme že koncem tohoto měsíce budeme moci opět se setím započíti a těšíme se na to, jelikož jsme odpočinutí.

Přejíc všem milým rodákům zdaru, znamenám se v úctě

J. Holeček.

VÝLET Z BALTIMORE DO KANSAS.

(Podává A. Rytina a J. Moravec.)

Baltimore, 13. března.

Ctěná redakce!

Nedávno podnikli jsme cestu do Kansas a pak-li popřejete dopisu tomuto místa, chci krátce cestu tuto i dojmy, které na nás Kansas učinil, vylíčiti.

Četl jsem tak často o Kansasu v našich českých listech, i vznikla ve mne touha, abych se přesvědčil na vlastní oči, na jak dalece zprávy o Kansasu pravdivé jsou.

Dne 12. února k polednímu vyjeli jsme z Baltimore. Krajina, níž jsme jeli, jest většinou vršitá, však v celku veskrze hustě obydlená, zvláště v místech příznivých rolničení. Tu i tam pozorovali jsme ještě hojnost sněhu. O půl čtvrté dorazili jsme do Harrisburgu a bez zastavení ubírali se dále přes Pittsburg do Chicago, kdež jsme se druhý den o půlosmé večer octli. Majíce cíl náš na paměti, nezdržovali jsme se ani v Chicago a ještě toho samého večera vyjeli jsme na západ. Jeli jsme celou noc a o půlosmé ráno dorazili jsme do Quincy. Zde nějaký zpropadený otrapa s kokardou na čepici udělal si s cestovateli žert. Sotva vlak na stanici přirazil, hlučně pokřikoval, že tu 20 minut k občerstvení. To arci nám bylo vítané, neboť žaludek náš vroucně toužil po doušku nápoje Gambrinova jako "jelen žízní po vodách čistých". Chutě tedy vyhledali jsme chrám Gambrina, aby jsme mu na okamžik holdovali. Sledovali jsme však běh ručiček na ciferníku, aby jsme nezmeškali a v čas odebrali se zpět k nádraží. Však jaké bylo naše překvapení, když jsme seznali, že vlak již odejel a my stáli tváří v tvář jinému vlaku a neznámým cestovatelům. Koukali jsme sklamáni jeden na druhého a každý si svým zvláštním spůsobem ulevil, — jeden lál, druhý se smál, třetí bručel a se mračil. My, vědouce, že ničím se tak stísněnému srdci neulehčí, jako řízným zaklením, poslechli jsme vnitřní hlas náš a ulovíce sobě a přesvědčivše se, že trať v Quinci vyhlíží jako v Baltimore a proto přehlížeti ji bylo by marnou prací, a zvěděvše že příští vlak teprvé v noci o půl dvanácté přijede, zaměřili jsme k městu, abychom si je prohlédli. Quincy čítá asi 30,000 obyvatelů a na svojí velkost jeví dosti čilosti obchodní i průmyslové. Část leží v rovině, část rozkládá se po úbočí vrchu na němž se vícero továren nalezá. Výstavnost jest slušná ač nám, z Baltimore přicházejícím, zdály se domy vesměs malé. Stavby jsou z větší části dřevěné.

Prohlídnuvše drobet město a posilnivše se na další cestu, očekávali jsme netrpělivě příští vlak a ubírali se pak dále přes St. Joe a Atchison až jsme se konečně u cíle cesty naší, v Irvingu octli. Nyní nastávala arci starost vyhledati krajany a známé naše a zaměřili jsme do hostince, aby jsme se po p. V. Hůla poptali. Hostinský zvěděv že jsme Češi, sdělil nám, že u něho česká dívka zaměstnána jest. Zavolal ji a k našemu a jejímu překvapení poznali jsme ji co krajanku, kterou jsme již v Baltimore znávali. Po chvíli odkázal nás hostinský na pana Mojžíše, jelikož bydliště pana Hůly neznal, a naznačil nám cestu k němu. Vydali jsme se tedy per pedes apostolorum, aby jsme pana M. vyhledali, což se nám také, ač ne bez bloudění, podařilo. Tu dostalo se nám velmi laskavého uvítání a p. M. ochotně vyhověl přání našemu a dovezl k p. Hůlovi. Druhý den ráno poskytnul pan Skala povozu a jeli jsme s pp. Skala, V. Hůla, J. Hůla, Mojžíš Kašík, Lužnický a j. do Irwingu na milwaucké. Jako rázem přeměnil se tu hostinec americký v český hlaholem naším a v příjemném i zajímavém hovoru, v kruhu přátel a krajanů ubíhal čas rychle.

Na zpáteční cestě zastavili jsme se u pana Mojžíše, jehož sličná dcerka pro nás hostinu připravila, hostinu to v pravém smyslu slova, kteráž o nevšedních schopnostech kuchařských sl. Mojžíšovy svědčila a z kteréž jsme přesvědčení nabyli, že se sl. M. ani nejlepší kuchařka francouzská nevyrovná.

Irwing jest městečko ne veliké. Čítá as kolem 100 domů, asi pět obchodů se zbožím smíšeným (jak na venku obyčejno), dva hostince atd. Na svojí velikost jeví obchodní čilost velmi značnou.

Následující den navštívili jsme opět s povozem pana Skaly Blue Rapids. Toto město jest velmi živé; čítá asi 250 domů a nalezají se zde tři továrny: přádelna na látky vlněné, papírna a velmi rozsáhlý mlýn. Tyto tři závody zaměstnávají průměrně 150, někdy i více dělníků, a nezávisí proto Blue Rapids výhradně od výměnného obchodu s rolníky. Bylo by se nám zde líbilo, ale — blahoslavení hloupí, neboť oni později blázny slouti budou — totiž ti temperesciláři. V celém městě žádný hostinec, kde by člověk něco pro občerstvení koupiti mohl. A myslíte že se zde pra ničeho mimo vody nepije? To byste se zmýlil. Pivo ani podobného nápoje, který občerstvuje a obveseluje sice nedostanete, za to však v lékárně prodávají 'medicínu', kteréž v obyčejné prosté mluvě "kořalka" přezděno. Jestli to však také ve skutečnosti medicína, která celým tělem otřese; ještě dobře, že jí dávají za 10 centů tak malou dávku, že musí člověk dát pozor, aby mu sklenička do krku nevklouzla, — to snad proto, že se bojí, aby se s ní člověk neotrávil. To se rozumí, že veřejně ji lékárník nenaleje a že se musí vyzunknout někde za rohem aneb vlézt lékárníkovi do sklepa a v úkrytu mrlinku ze světa sprovodit. Tu je nejlépe vidět, kam vede temperencláštství, zvyká lidi místo nápojů občerstvujících k nápojům opojným.

Po návratu našem z návštěvy v Blue Rapids, uspořádali rodáci taneční zábavu u pana Kratochvila, která od samého poledne až do druhého dne trvala. Síň byla takměř přeplněna, milwauckého hojnost a při výborné hudbě, řízené kapelníkem panem Katánem, výborně jsme se bavili. Vesele a hlučně zaznívaly naše krásné písně národní, daleko po prerích Kansaských se rozléhajíce.

Že tamější rodáci nezapomínají na národ svůj, dokazuje českomoravský čtenářský spolek, kterýž všeobecně přízní se těší. Zakládajícími členy tohoto spolku jsou pp. Mojžíš, Skala, V. Hůla, jeho dva synové Václav a Jan, Musil, Pyšný, Kapitán, Smrček, Procházka a J. Petr. Počet tento rozmnožen byl valně členy od založení ;istouplými. V poslední volbě zvoleni: Za předsedu pan J. Pyšný; místopř. Skala, taj. M. Mojžíš a knihovník p. Musil. Schůze odbývají se u p. Musila.

Též jest tam založen spolek rolnický, v kterémž jsou k dostání potřeby a zvláště nářadí hospodářské zrovna z první ruky a netřeba dávati výdělek překupníkům. Spolek založen sice od jinorodců, však též někteří rodáci k němu náleží, jako p. Mojžíš a bratři Novákové.

O školy jest v onom kraji dobře postaráno; jsou jedna od druhé 2 až 3 míle vzdálené, což zajisté jest chvály hodné.

Musím se přiznat, že jsme shledali, že zprávy o Kansasu, časem v listech českých podávané, jsou úplně pravdivé. Stát Kansas je v skutku krajina velmi pěkná. Krásné, širošíré, mírně vznící se roviny; půda černá, lehká ku vzdělání a velice úrodná, zvláště údolí (bottom). V údolí sázená kukuřice vydává (jak se nám sdělilo) po akru 60 až 80 bušlů, na preri 40—60 bušlů. Pšenice dává průměrně 14 až 16, bušlů po akr. Obilí všeho druhu daří se výborně, taktéž i zeleniny. Sděleno nám, že hlávky zelí, vážící 50 až 70 liber, nejsou právě neobyčejné u někdy podaří se též vypěstovati hlávku 100 liber těžkou. Vládní pozemky jsou dosud tu i tam k dostání a množství železničních pozemků v ceně $3 až $6 za akr jest tu na prodej. V okolí osazeno jest asi 40 českých rolníků. Mnozí z nich bydleli dříve v Baltimore a až dosud tu dlouho usazeni nejsou a v ohledu peněžitém stísněni byli, přece nyní si uspokojivě stojí a mají skvělou budoucnost k očekávání.

Po čtyrdenním pobytu v Kansas vydali jsme se na cestu zpáteční. Odebrali jsme se do Irwingu, provázeni jsouce pány V. Hůlou, jeho syny, p. Mojžíšem, Skalou, Kaškem a O. Lužnickým. Tu jsme se celou noc zdržeti musili a dne 28. února o 6 hod. ranní, rozloučivše se s přátely, ubírali jsme se opět na východ. Na zpět konali jsme cestu přes Atchison, St. Louis, Cincinnati, Pitsburg a Harrisburg a dorazili jsme dne 3. března o 9. hod. ranní do Baltimore, chovajíce milou upomínku na Kansas a chvíle s přátely a krajany tam zažité. Srdečný dík vzdáváme pánům V. Hůlovi a Mojžíšovi, za jejich vlídné nás přijetí a pohostění; p. Skalovi za povoz, nám po několik dní poskytnutý, což nám velmi vhod ku prohlednutí tamějšího krajiny bylo; též pp. Kašíkovi a Kapitánu a vůbec všem našim přátelům a známým a voláme všem srdečné: Na zdar!

Anton Rytina.
Jan Moravec.

Pro domácnost a hospodářství

PROSTŘEDEK PROTI KOLICE KONÍ. — Zkušený francouzský hospodář odporoučí jako spolehlivý prostředek proti kolice u koní půl litru vlažné černé kávy, jež se vleje pomocí láhve koni do chřtánu. Týž hospodář užíval prý téhož prostředku s velmi dobrým výsledkem po tři roky. Poněvadž jest prostředek ten nad míru jednoduchý, bylo by snad záhodno, aby jej hospodáři naši zkusili.

JAK LZE VYLEČIT TRHLINY KOPYT KOŇSKÝCH. — Dr. Dešnie, professor na zkotoléčitelském ústavu v Paříži, odporoučí tento neomylný prostředek k zacelení trhlin v koňských kopytech. Dva díly gutaperchy rozmočí se ve vlažné vodě tak, aby se dala snadno krájet. Na to se roztrhají na kousky velké as jako vlašský ořech a smíšené se smělou špatkovou, rozpustí se v železně vycínované nádobě tak, až nabude barvy čokoládové. Chceme-li smíšeniny té užít, rozehřejeme ji opět a ohřátým nožem ji vtlačíme do trhlin kopyt, jež ovšem dříve musíme náležitě vyčistit. Smíšenina za nedlouho tak ztvrdne, že doní lze i hřebíky zatlouci.

JAK SI POMOCI K NOVÉMU POLNÍMU NÁŘADÍ. — Všem, které již staré polní nářadí omrzelo, kteří staré nářadí a stroje neradi spravují, chceme posloužiti dobrou radou. Pakli že je neposlechnou, dobrá — naše škoda to nebude.— Nenatřejte olejem nástavy u vašich podávek, rýčů, hrábí a kos, nenatřejte barvou vaše pluhy a sekací stroje, když stará barva počíná opadávati; nenatřejte části železné a ocelové nějím, co by rezavění zameziti mohlo a především — nechte vaše polní nářadí vždy na venku, bez přístřeší, na bouři a dešti, nejlépe vždy tam, kde jste s ním pracovati přestali. Ani nemůžete si pomyslit, jak brzy budete mít nové nářadí, — arci, pakli máte dost peněz na banku neb v truhlici.

PĚSTOVÁNÍ LNU NAŘÍVÁ CESTU NA západě stále většího rozšíření. Daří se výborně a pěstuje s prospěchem. Pakli že se mu věnuje náležitá péče, nabude se i hojnost semena i lenu. Však dosud nejvíce pěstuje se pouze k vůli semenu a i tak se dobře vyplácí. Odbyt nalezá semeno vždy a tím lepší, čím více se ho pěstuje. Krajiny, které hojně lenu pěstují, nabývají ještě jiné výhody. Minime totiž, že pak skýtá se dobrá příležitost kapitalistům k nakládání obojen, a vyvinuje se tak průmysl. Každý hospodář ví, že neurodí se stejně veškeré plodiny každého roku. Některý rok uvede se lépe jeden druh, jiný rok jiný druh obilí a proto jest prospěšno pěstovati rozmanité druhy plodin. Proto měli by hospodáři zde na západě všímati si více pěstování lenu, než dělo se dosavád.

KUPUJTE ZA HOTOVÉ, CHCETELI kupovati levně.— Nekupujte dříve dokud nemáte peněz; řiďte se vždy tou zásadou, nekupovati co potřebujete, nýbrž to, bez čeho být nemůžete. Často slyšeti stížnost, že obchodníci rolníky utiskují. Stížnosti takové vycházejí obyčejně pouze od lidí takových, kteří chtí, aby obchodník jim rok od roku čekal. Takoví arci musí platiti více než kdyby kupovali za hotové. Nuž, nechť se takový skubral a reptal vmysli na chvíli do postavení obchodníka. Kolik rolníků se nalezne, kteří jsou volni prodat svou pšenici, své plodiny neb dobytek na čekání na rok neb déle, za takovou cenu jako za hotové? Jak dopadne! by rolník, kterýž by plodiny své prodával na čekání za cenu jako za hotové a při tom nesl riziko ztrát, podvodu a p. Tak dobře jako rolník nemůže prodávati na čas jako za hotové za stejnou cenu, nemůže i obchodník. Že všichni obchodníci neobohatnou, že mnohý prodělá a většina pouze živobytí vytlouká, jest známou věcí. Však kdyby stesky proti obchodníkům byly zcela oprávněné, musil by každý obchodník vydělati, každý zbohatnouti. Kupujte za hotové, ušlete to vašim pravidlem a nebude příčiny k podobným steskům.

Humor.

Všecko má svůj čas. Tak na příklad převrhne se kalamář a rozlije inoust po papíru vždy, když je arch popsaný.

* * *

V poště.

Matka (k synáčkovi). "Jaké pak zábavy se odtekneš nyní v poště, aby jsi se pánu bohu zavděčil?"

Synáček: "Maminko, já myslím že se odtekna chození do školy."

* * *

Modré sklo.

Nyní, an se zmáhá přesvědčení, že modré sklo velmi prospěšně účinkuje, jest scela místně připomenouti, že Dan Webster nosil vždy kabát ze sukna modré barvy. Nepochybně že věhlasnost svou měl pouze modré barvě sukna co děkovati.

* * *

Na vesnici.

V jednom suchém roce, kdy panovala všeobecná starost, že bude málo sena — krmení, i slámy — steliva, vyšli dva statkáři, sousedi po ránu před vrata a smutně se rozhlíželi po obloze, na kteréž se ani mráčku nejevilo, tváříce se starostlivě.

"Co pak, Vašku", promluvil konečně jeden, "o čem pak přemýšlíš; co pak máš v hlavě?"

"I bracha, seno, seno! A což ty máš v hlavě?"

"Jo, Vašku, hnůj, hnůj."

* * *

Z Pelotka.

X. Tedy jste se v letošním mocopustě přece oženil.

Y. Prostna vás, jen mně to nepřipomínejte, já už na to drobet zapomněl!

* * *

Co nového v rodině.

Kmotr Michal. Vítám vás, kmotřičku! Co nového v rodině?

Kmotr Vrána. I nic tak důležitého. Naše Straka měla včera tele.

* * *

Dobré odbytné.

Nadutý jakýs hejsek pravil úsměšně k jistému poctivci: "Tedim, že byl váš otec sedlákem?"

Oslovený rychle odpověděl: "Ano; to jste slyšel nejspíše od svého otce, který mému otci při práci podával cihly!"

* * *

První kaplan. Nechtěl bysto sitra kázat za mne?

Druhý kaplan. A proč? Jste churav?

První kaplan. Nejsem; ale já bych rád věděl, které holky tam ubstanou a které odejdou, když nebudu kázat v čas na mne připadající.

* * *

Čipernost.

"Každý člověk má jinou paměť, jeden to, druhý onu si nejlépe pamatuje," končil učitel svou přednášku. "Co pak ty, Vítečku, nejlépe si pamatuješ?"

"Kdy máme buchty k obědu!" zněla odpověď.

* * *

Učitel. Macháčku, jaký to byl pták, jenž vznášel se nad hlavou Ježíšovou při křtu v